

Època de sembra de la fava en funció de la zona productora per optimitzar el rendiment i la qualitat del cultiu

oct. 29, 2025 |

Amb els assajos realitzats la campanya 2024-25 al litoral de Girona i als regadius de Lleida s'ha observat una menor durada de la floració a mesura que s'ha retardat la data de sembra. Els resultats també suggereixen una disminució de la producció en les sembres més tardanes. La varietat HISTAL, de gra més gros, ha mostrat una major influència de la data de sembra en relació a la mida del gra, que disminueix amb el retard de la data de sembra sobretot a la Tallada d'Empordà.

La fava és la segona lleguminosa gra cultivada a Catalunya. La progressió de la seva superfície de cultiu no és fàcil, pels seus rendiments irregulars i inferiors als dels cereals d'hivern, i per una major sensibilitat a adversitats climatològiques (danys de fred durant la floració i/o pèrdues de producció per temperatures elevades, superiors a 30°C, durant el període de formació del gra). En conseqüència, és necessari adequar la data de sembra a les condicions ambientals de cada zona productora.

Durant la campanya 2024-25 s'han realitzat 2 assajos en el marc del grup operatiu FAVAPROT (*Producció de faves per l'obtenció de proteïna vegetal amb destí a l'elaboració de productes per l'alimentació humana*) per intentar determinar quina és la millor època de sembra de la fava a la zona dels **regadius de Lleida** (Sucs) i al **litoral de Girona** (la Tallada d'Empordà). S'han sembrat parcel·les amb dues varietats de fava diferents (**HISTAL i ERIKA**) en 3 dates de sembra.

ASSAIG DE LA TALLADA D'EMPORDÀ (el Baix Empordà, Girona)

L'assaig que s'ha portat a terme al litoral de Girona s'ha sembrat els dies 26 de novembre, 27 de desembre i 28 de gener. La naixença ha estat bona en tots els casos, amb valors poc inferiors al nombre de llavors sembrades.

Entre els principals efectes del retard de la data de sembra es poden mencionar unes dates d'inici i finalització de la floració i de maduresa fisiològica més tardanes, així com una menor

durada de la floració (Figura 1).

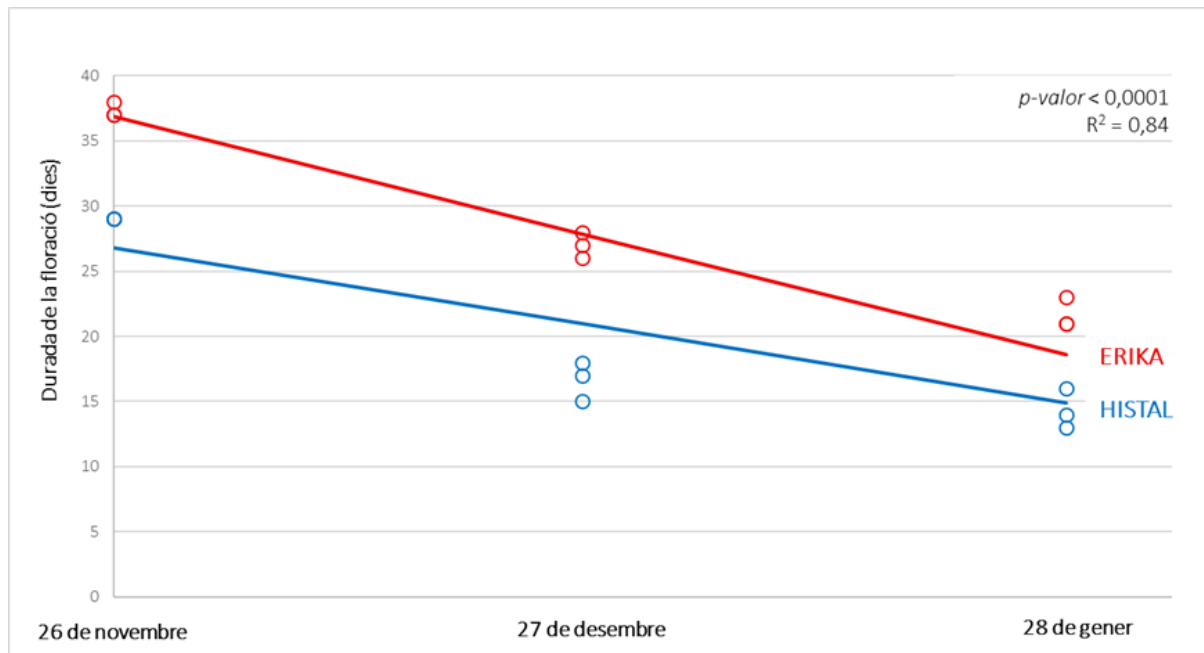

Figura 1.- Durada de la floració (dies) en funció de la data de sembra per cadascuna de les varietats sembrades a la Tallada d'Empordà (el Baix Empordà) durant la campanya 2024-25.

No s'ha observat una interacció entre la varietat i la data de sembra pel que fa a la producció. El que els resultats suggereixen, és una tendència a la disminució dels rendiments, malgrat que s'ha observat una gran variabilitat (Figura 2).

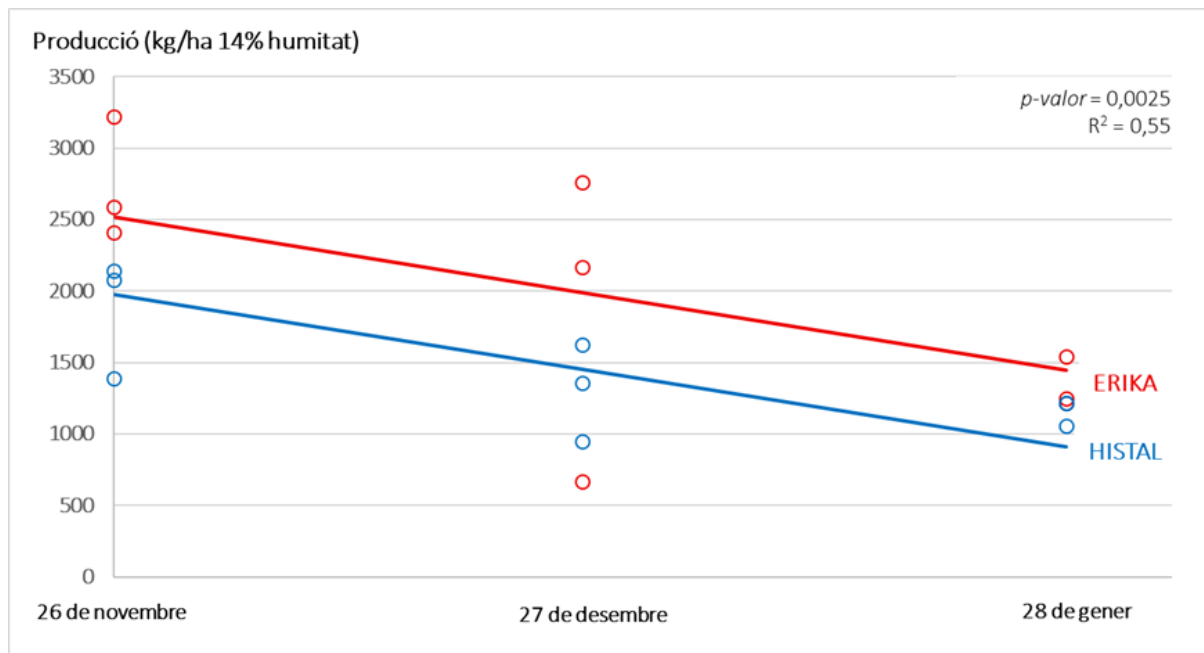

Figura 2.- Producció en funció de la data de sembra per cadascuna de les varietats sembrades a la Tallada d'Empordà (el Baix Empordà) durant la campanya 2024-25.

Pel que fa a la qualitat del gra, s’ha observat una disminució en la mida dels grans, més acusada en la varietat HISTAL (Figura 3). El contingut en proteïna mitjà ha estat del 24,9%, essent un punt més elevat en la sembra més tardana, probablement vinculat però, a la menor productivitat.

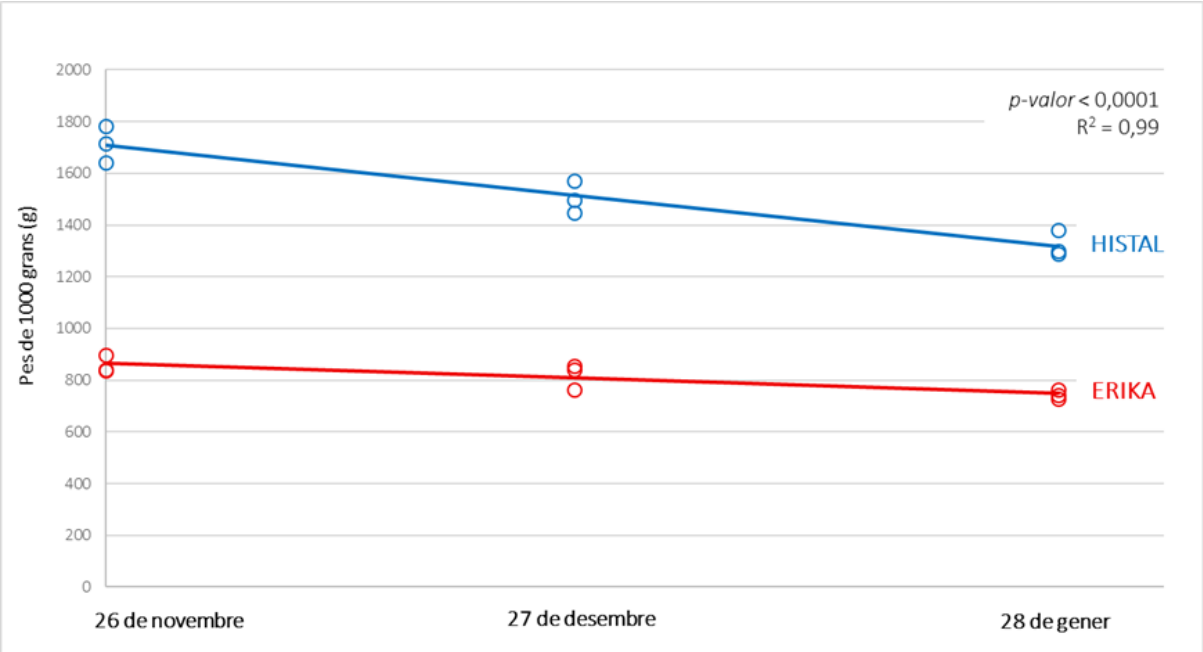

Figura 3.- Pes del gra en funció de la data de sembra per cadascuna de les varietats sembrades a la Tallada d’Empordà (el Baix Empordà) durant la campanya 2024-25.

ASSAIG DE SUCS (el Segrià, Lleida)

A la zona dels regadius de Lleida s’han realitzat 3 assajos amb les varietats HISTAL i ERIKA, que responen a les dates de sembra de 2 de desembre, 17 de desembre i 14 de gener. En aquest cas també s’ha observat que conforme la sembra és més tardana, les dates d’inici de floració i de maduresa fisiològica són també més tardanes i es redueix el període de floració (Figura 4).

SEMBRA	VARIETAT	PERÍODE DE FLORACIÓ																													
		MARÇ															ABRIL														
		2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30
2 de desembre	ERIKA																														
	HISTAL																														
17 de desembre	ERIKA																														
	HISTAL																														
14 de gener	ERIKA																														
	HISTAL																														

Figura 4.- Període de floració de cada data de sembra per cadascuna de les varietats assajades a Sucs (el Segrià) durant la campanya 2024-25.

En general, els rendiments de la varietat ERIKA, han estat superiors als d’HISTAL en aquesta zona, a diferència dels resultats obtinguts al litoral de Girona (Taula 1). El que també

s'observa aquí però, és una lleugera disminució del de la producció a mesura que s'ha retardat la data de sembra.

DATA SEMBRA:	2 desembre 2024	17 desembre 2024	14 gener 2024
VARIETAT	PRODUCCIÓ (kg/ha 14% humitat)	PRODUCCIÓ (kg/ha 14% humitat)	PRODUCCIÓ (kg/ha 14% humitat)
ERIKA	6645	6281	4784
HISTAL	3965	3123	3562
Mitjana	5305	4702	4173
Significació varietats	p-valor = 0,0004	p-valor = 0,0140	p-valor = 0,2401

Taula 1.- Producció de cada data de sembra per cadascuna de les varietats assajades a Sucs (el Segrià) durant la campanya 2024-25.

Els resultats mostren uns continguts en proteïna i un pes del gra similar entre les tres dates de sembra. En tots els casos la varietat ERIKA ha mostrat uns majors valors de proteïna, i pel que fa al pes del gra HISTAL és la que presenta una mida més gran (Taula 2).

DATA SEMBRA:	2 desembre 2024		17 desembre 2024		14 gener 2024	
VARIETAT	CONTINGUT PROTEÏNA (%)	PES 1000 GRANS (g)	CONTINGUT PROTEÏNA (%)	PES 1000 GRANS (g)	CONTINGUT PROTEÏNA (%)	PES 1000 GRANS (g)
ERIKA	28,1	1220	28,4	1282	27,2	1188
HISTAL	26,4	1973	25,2	1921	25	1845
Mitjana	27,3	1597	26,8	1602	26,1	1517
ació varietats	p-valor = 0,0552	p-valor = 0,0032	p-valor = 0,0635	p-valor = 0,0010	p-valor = 0,0088	p-valor = 0,0023

Taula 2.- Contingut en proteïna i pes del gra de cada data de sembra per cadascuna de les varietats assajades a Sucs (el Segrià) durant la campanya 2024-25.

Part de la informació d'aquest article s'ha obtingut gràcies al grup operatiu 'Producció de faves (Vicia faba L.) per l'obtenció de proteïna vegetal amb destí a l'elaboració de productes per l'alimentació humana (FAVAPROT)' - Grup operatiu de l'Associació Europea per a la Innovació en matèria de productivitat i sostenibilitat agrícoles (AEI-Agri), en el marc del Pla estratègic de la PAC 2023-2027-

AUTORS

JOAN SERRA
IRTA – Programa de Cultius Extensius Sostenibles

ROSER SAYERAS
IRTA – Programa de Cultius Extensius Sostenibles

JOAN FAÑÉ
IRTA – Programa de Cultius Extensius Sostenibles

JOSEP ANTON BETBESÉ
IRTA – Programa de Cultius Extensius Sostenibles

TERESA FONT
IRTA – Programa de Cultius Extensius Sostenibles

MARIA BOIX
IRTA – Programa de Cultius Extensius Sostenibles

AINA PERICH
IRTA – Programa de Cultius Extensius
Sostenibles

BERTA CUNILL
IRTA – Programa de Cultius Extensius
Sostenibles